

Nowy rząd Estonii

Joanna Hyndle-Hussein

Parlament Estonii zaakceptował 25 marca rząd utworzony przez 34-letniego Taaviego Rõivasa. Zastąpił on Andrusa Ansipa zarówno na stanowisku premiera, jak i lidera centroliberalnej Partii Reform. Nowa koalicja składa się z Partii Reform i Partii Socjaldemokratycznej. Do opozycji, w której znajduje się najpopularniejsze ugrupowanie w kraju – Partia Centrum Edgara Savisaara, popierana przez mniejszość rosyjskojęzyczną w Estonii, przeszedł niedawny partner Partii Reform, konserwatywny Związek Ojczyzny i Respubliki (IRL).

W odróżnieniu od Łotwy (gdzie nastąpiła podobna zmiana na stanowisku premiera w celu utrzymania po wyborach parlamentarnych rządów i niedopuszczenia do władzy sił prorosyjskich), sytuacja gospodarcza Estonii negatywnie wyróżnia się wśród państw bałtyckich. Litwa, a zwłaszcza Łotwa odnotowują stały wzrost gospodarczy, tymczasem w gospodarce estońskiej widoczne są elementy stagnacji, a nawet recesji – przyrost PKB spadł z 3% do poziomu 0,5% i 0% w ostatnich kwartałach 2013 roku.

Komentarz

- Zmianę na stanowisku premiera poprzedziła nieudana próba powrotu do czynnej polityki w Estonii założyciela Partii Reform Siima Kallasa, który od 10 lat reprezentuje Estonię w Brukseli – jest wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej i komisarzem ds. transportu. Kallas i Ansip planowali zamianę swoich stanowisk, jednak plany te uniemożliwiło ujawnienie w mediach estońskich dokumentów z roku 1994, mających świadczyć o udzieleniu przez Kallasa, ówczesnie kierującego Bankiem Centralnym, gwarancji na 100 mln USD dla jednej z rosyjskich spółek. Kallas zrezygnował z ubiegania się o urząd premiera i powrócił do Brukseli. Ansip nadal ma zamiar zastąpić go za pół roku.
- Nowy premier Rõivas jest mało znanym politykiem, uznawanym dotąd za osobę z „drugiego szeregu”, ale także za protegowanego Ansipa – w roku 2012 Ansip powołał go na stanowisko ministra ds. społecznych. Wydaje się, że Rõivas nie będzie politykiem samodzielnym, jednak po nieudanym powrocie Kallasa reformiści celowo zdecydowali się na polityka bez doświadczenia, ale też bez kłopotliwej przeszłości, niewikłanego w skandale.
- Priorytetowym celem Rõivasa jest utrzymanie stabilności koalicji przez rok do kolejnych wyborów parlamentarnych. Ważnym celem jest także odbudowanie poparcia dla Partii Reform, utraconego wskutek skandali korupcyjnych i niedopuszczenie, by władzę w kraju przejęła prorosyjska Partia Centrum. Rezygnacja nowego premiera ze współpracy z

konserwatywnym IRL sprawiła, że Partia Reform stała się ugrupowaniem dominującym w koalicji, co już przełożyło się na wzrost poparcia. Jednak program rządowy stworzony przez Rõivasa generuje dodatkowe koszty dla budżetu państwa (duże wydatki na cele społeczne) i brak w nim remedium na słabnące tempo rozwoju estońskiej gospodarki. Rząd nie ma również programu zahamowania migracji z kraju – problem ten ustanowił jako priorytet własnego rządu oponent Partii Reform, Edgar Savisaar.